

6. інформаційна підсистема передбачає об'єднання інформаційних ресурсів, здатних забезпечити оперативне реагування на зміни у зовнішньому середовищі, і включає інформаційні бази даних, в складі яких маркетингова, виробнича, фінансова і кадрова інформація, банк моделей і методик, програмні способи і інтегровані системи.

Слідовательно, розгляд круїзної індустрії з системних позицій передбачає плідне співробітництво всіх учасників круїзного ринку, засноване на інтегрованому ціленаправленому використанні їх ресурсного потенціалу і орієнтоване на тісне взаємодія між входними і вихідними параметрами процесу створення круїзного туристського продукту.

Література

1. Родіонов І. Б. Теорія систем і системний аналіз / І. Б. Родіонов [Електронний ресурс]. — 2013. — Режим доступу: <http://victor-safronov.narod.ru/systems-analysis/lectures/rodionov/17.html>.

2. Фатхутдінов Р. А. Виробничий менеджмент: Учебник для вузів / Р. А. Фатхутдінов. — М.: Банки і біржі, ЮНІТИ, 1997. — 447 с.

3. Созінов В. А. Дослідження систем управління / В. А. Созінов [Електронний ресурс]. — 2013. — Режим доступу: http://abc.vvsu.ru/Books/issled_sist_upr/default.asp.

*М. Ю. Маїсурадзе, к.е.н.,
науковий співробітник,
Інститут економіки промисловості НАН України*

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Маїсурадзе Марина
Государственно-частное
партнерство: перспективы
развития

Maisuradze Maryna
Public-private partnership:
prospects of development

На сучасному етапі розвитку національної економіки перед багатьма підприємствами постає нелегке завдання — визначення стратегії їх подальшого розвитку. І це пов'язане не тільки з пошу-

ком нових форм фінансування їх діяльності з метою підвищення прибутковості, інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності. Не менш важливим є пошук нових моделей і форм співпраці, які сприятимуть ефективнішому співробітництву державних і приватних партнерів, що набуває особливої актуальності для проектів як комерційної, так і соціальної спрямованості.

Основним завданням даного дослідження є окреслення перспектив розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

Якщо взяти до уваги, що питома вага державного сектору в Україні не перевищує 10 % [1], а його питома вага у ВВП 37 % [2], стає очевидним, що існують не тільки диспропорції в обсягах виробництва між приватним і державним сектором, це вказує також на формування значного сектору тіньової економіки. За умови поширення практики державно-приватного партнерства (ДПП) можна не тільки виявити реальну питому вагу державного сектора економіки, а й одночасно знизити його питому вагу у ВВП за рахунок виходу з тіньового сектору приватних підприємств.

Одним із вирішальних етапів у поширенні ДПП можна назвати ухвалену Президентом України Програму економічних реформ на 2010—2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» [3]. Відповідно до неї одним із стратегічних перетворень є модернізація інфраструктури та базових секторів, що передбачається реалізувати на основі усунення усталених структурних проблем в енергетичній, вугільній, нафтогазовій галузях, житлово-комунальному господарстві, й на основі розвитку транспортної інфраструктури і ринку землі [3, с. 3]. Крім того, даною Програмою передбачено розробку та прийняття Закону України «Про державно-приватне партнерство», що було реалізовано у 2010 р. [4].

У цілому, законодавча та нормативно-правова база з питань ДПП є досить розгалуженою і це перешкоджає поширенню використання даного інструменту, у тому числі, для залучення як вітчизняних, так й іноземних інвестицій. І хоча законодавством встановлено, що ДПП може здійснюватися у таких сферах, як пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування, будівництво об'єктів транспортної інфраструктури, машинобудування, очищення та розподілення води тощо [4], але для ефективнішого впровадження ДПП необхідним є конкретизація форм здійснення проектів.

Чинним законодавством [4] встановлено, що проекти ДПП повинні забезпечити вищу ефективність діяльності, мати довготривалий характер, передбачати фінансування з боку приватного партнера, розподіл відповідальності та ризиків між приватним і

державним партнерами у процесі здійснення ДПП. При цьому національне законодавство широко розуміє ДПП і передбачає, що у рамках ДПП можуть укладатися договори про концесію, спільну діяльність, та інші договори.

За даними Світового банку найпривабливішим сектором для проектів ДПП в Україні за період 1992—2011 рр. були телекомунікації: кількість проектів дорівнювала 14 загальною інвестиційною вартістю 10878,22 млн дол. США, що склало 89 % усіх інвестиційних коштів [5]. Друге місце посіла енергетика: 22 проекти загальною інвестиційною вартістю 920,44 млн дол. США [5]. Усього за вказаний період в Україні було укладено 39 договорів ДПП загальною інвестиційною вартістю 12130,66 млн дол. США [5]. При цьому нові проекти склали 80 % вартості всіх проектів, відчуження власності — 18 %, залишок склали договори концесії та контракти з управлінням й лізингу. Отже, ті форми ДПП, які передбачають безпосередню взаємодію державних і приватних партнерств, не набули значного поширення, що свідчить про необхідність їх розвитку.

Таким чином, державно-приватне партнерство в Україні може стати одним із напрямів стратегічного розвитку підприємств за умови вдосконалення чинного законодавства. Предметом подальших досліджень буде світовий досвід ДПП і перспективи його застосування в Україні.

Література

1. Питома вага державного сектору в економіці за 9 місяців 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. — Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=195920&cat_id=36252
2. Державна програма активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.02.2013 р. № 187 // Офіційний вісник. — 2013. — № 24. — Ст. 807.
3. Програма економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»: Програма; Президент України; 02.06.2010 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0004100-10>
4. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 40. — Ст. 524.
5. PPI Project Database [Електронний ресурс] / World Bank and PPIAF. — Режим доступу: <http://ppi.worldbank.org>